

دانشکده بهداشت
قالب نگارش طرح درس ترمی

عنوان درس: اصول اپیدمیولوژی

مخاطبان: دانشجویان کارشناسی اول پیوسته مامایی

تعداد واحد (یا سهم استاد از واحد): 2 واحد نظری

ساعت پاسخگویی به سؤالات فراگیر: یکشنبه 2-4

زمان ارائه درس (روز، ساعت و نیمسال تحصیلی): یکشنبه 2-4؛ نیم سال دوم سال تحصیلی 1399-1400

مدرس: دکتر مهدی مرادی نظر

درس پیش نیاز: ندارد

هدف کلی درس:

این درس دانشجویان را با مفاهیم بهداشت عمومی و اصول آشنا خواهند شد.

اهداف کلی جلسات:

- 1- آشنایی با مفاهیم اپیدمیولوژی
- 2- آشنایی با چگونگی انتقال بیماری‌ها
- 3- آشنایی با اندازه‌گیری وقوع بیماری‌ها
- 4- آشنایی با شاخص‌های بهداشتی
- 5- آشنایی با نحوه ارزیابی آزمون‌های تشخیصی
- 6- آشنایی با سیرطبیعی و راه‌های تعیین پیش‌آگهی
- 7- آشنایی با انواع روش‌های مطالعه، مطالعات مقطعی و اکولوژیک
- 8- آشنایی با انواع روش‌های مطالعه، مطالعات کوهورت و مورد شاهدهی
- 9- آشنایی دانشجویان با انواع ارتباط در پژوهش‌ها (bias)
- 10- آشنایی دانشجویان با انواع ارتباط در پژوهش‌ها (علیتی، نمودارهای علیتی)
- 11- آشنایی دانشجویان با ارتباط در پژوهش‌ها مخدوش شدگی
- 12- آشنایی دانشجویان با راه‌های تطبیق برای مخدوش شدگی
- 13- آشنایی دانشجویان با اثرمتقابل و راه کارهای ارزیابی آن
- 14- آشنایی دانشجویان با انواع شاخص‌های روایی و پایایی
- 15- آشنایی دانشجویان با نحوه سنجش و مزایا و معایب شاخص‌های روایی و پایایی
- 16- مرور مطالب پیشین و رفع اشکالات دانشجویان

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

جلسه اول: مفاهیم اپیدمیولوژی

هدف کلی: آشنایی با مفاهیم اپیدمیولوژی

اهداف ویژه:

دانشجو بتواند مفاهیم اپیدمیولوژی را توضیح دهند

در پایان دانشجو

- 1-1- با تعریف علم اپیدمیولوژی آشنا شود.
- 1-2- با کاربردهای مختلف اپیدمیولوژی آشنا شود.
- 1-3- با اهداف علم اپیدمیولوژی آشنا شود.
- 1-4- با نقش اپیدمیولوژی در پیشگیری، درمان و ارزشیابی خدمات بهداشتی درمانی آشنا شود.
- 1-5- با استدلال اپیدمیولوژی آشنا شود.
- 1-6- با دامنه فعالیت های اپیدمیولوژی آشنا شود.

جلسه دوم: چگونگی انتقال بیماری ها

هدف کلی: آشنایی با چگونگی انتقال بیماری ها

اهداف ویژه:

دانشجو با چگونگی انتقال بیماری ها را بداند و بتواند آن ها را نام ببرند

در پایان دانشجو

- 2-1- با مدل های مختلف انتقال بیماری ها آشنا شود.
- 2-2- با طیف وسیع تظاهرات بالینی بیماری ها آشنا شود.
- 2-3- با سطوح مختلف اپیدمی بیماری ها در سطح جامعه آشنا شود.
- 2-4- با مفاهیم مرتبط با اپیدمیولوژی بیماری های عفونی آشنا شود.
- 2-5- عوامل موثر بر رخداد اپیدمی ها آشنا شود.

جلسه سوم: اندازه گیری وقوع بیماری ها

هدف کلی: آشنایی با نحوه اندازه گیری وقوع بیماری ها

اهداف ویژه:

دانشجو شاخص های اندازه گیری وقوع بیماری ها را بداند و بتواند کاربردهای آن ها را نام ببرند و دلیل استفاده از آن را بنویسند.

در پایان دانشجو

- 3-1- با مفهوم proportion و نحوه محاسبه آن آشنا شود.
- 3-2- با مفهوم ratio و نحوه محاسبه آن آشنا شود.
- 3-3- با مفهوم attack rate و نحوه محاسبه آن آشنا شود.
- 3-4- با مفهوم incidence و نحوه محاسبه آن آشنا شود.
- 3-5- با مفهوم period prevalence و نحوه محاسبه آن آشنا شود.
- 3-6- با مفهوم point prevalence و نحوه محاسبه آن آشنا شود.
- 3-7- با ارتباط بین میزان بروز و میزان شیوع آشنا شود.

جلسه چهارم: شاخص های بهداشتی

هدف کلی: آشنایی با شاخص های بهداشتی

اهداف ویژه

دانشجو شاخص های بهداشتی را بداند و بتواند کاربردهای آن ها را نام ببرند

در پایان دانشجو

- 4-1- با شاخص های رایج بهداشتی آشنا شود.
- 4-2- با شاخص های رایج ارزیابی مرگ و میر آشنا شود.
- 4-3- با روش های مقایسه میزان شاخص ها در جوامع مختلف آشنا شود.
- 4-4- با منابع مختلف اطلاعات بهداشتی آشنا شود.

4-5- با مفهوم بار بیماری‌ها آشنا شود.

جلسه پنجم: ارزیابی آزمون‌های تشخیصی

هدف کلی: آشنایی با نحوه ارزیابی آزمون‌های تشخیص

اهداف ویژه

دانشجو با نحوه ارزیابی آزمون‌های تشخیص آشنا شود.

در پایان دانشجو

5-1- با مفهوم حساسیت آزمون‌های تشخیصی و نحوه ارزیابی آن آشنا شود.

5-2- با مفهوم ویژگی آزمون‌های تشخیصی و نحوه ارزیابی آن آشنا شود.

5-3- با مفهوم ارزش اخباری مثبت و منفی آزمون‌های تشخیصی و نحوه ارزیابی آن آشنا شود.

5-4- با مفهوم حساسیت خالص آزمون‌های تشخیصی و نحوه ارزیابی آن آشنا شود.

5-5- با مفهوم ویژگی خالص آزمون‌های تشخیصی و نحوه ارزیابی آن آشنا شود.

5-6- با رابطه بین حساسیت و ویژگی آزمون‌های تشخیصی و عوامل موثر بر آن‌ها آشنا شود.

5-7- با مفهوم قابلیت تکرار نتایج آزمون و عوامل موثر بر آن آشنا شود.

جلسه ششم: سیر طبیعی و راه‌های تعیین پیش‌آگهی

هدف کلی: آشنایی با انواع روش‌های مطالعه توصیفی

اهداف ویژه

دانشجو سیر طبیعی و راه‌های تعیین پیش‌آگهی را بداند و بتواند کاربردهای آن‌ها را نام ببرد و دلیل استفاده از آن‌ها را بنویسد.

در پایان دانشجو

6-1- با مفهوم میزان کشندگی و نحوه ارزیابی آن آشنا شود.

6-2- با مفهوم میزان بقا و نحوه محاسبه آن آشنا شود.

6-3- با روش‌های مختلف محاسبه میزان بقا آشنا شود.

6-4- با مفهوم میانه زمان بقا و نحوه محاسبه آن آشنا شود.

جلسه هفتم: آشنایی با انواع روش‌های مطالعه، مطالعات مقطعی و اکولوژیک

هدف کلی: آشنایی با اصول و کلیات مطالعات مقطعی و اکولوژیک

اهداف ویژه:

دانشجو مطالعات مقطعی و اکولوژیک را یادگیرند و بتواند کاربردهای آن‌ها را نام ببرد و دلیل استفاده از آن‌ها را بنویسد.

در پایان دانشجو

7-1- با انواع مطالعات توصیفی آشنا شود.

7-2- با کلیات طراحی مطالعات مقطعی آشنا شود.

7-3- با نحوه انتخاب نمونه‌ها در مطالعات توصیفی آشنا شود.

7-4- با روش‌های جمع‌آوری داده‌ها در مطالعات توصیفی آشنا شود.

7-5- با منابع سوگرایی در مطالعات توصیفی آشنا شود.

7-6- با نحوه برآورد اثر در مطالعات اکولوژیک و مقطعی آشنا شود

جلسه هشتم: انواع روش‌های مطالعه، مطالعات هم‌گروهی

هدف کلی: آشنایی با انواع روش‌های مطالعه، مطالعات هم‌گروهی

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

- 1-8- با انواع مطالعات تحلیلی آشنا شود.
- 2-8- با کلیات طراحی مطالعات هم‌گروهی آشنا شود.
- 3-8- با نحوه انتخاب نمونه‌ها در مطالعات هم‌گروهی آشنا شود.
- 4-8- با روش‌های جمع‌آوری داده‌ها در مطالعات هم‌گروهی آشنا شود.
- 5-8- با منابع سوگرایی در مطالعات هم‌گروهی آشنا شود.
- 6-8- با نحوه برآورد اثر در مطالعات هم‌گروهی آشنا شود.

جلسه نهم: آشنایی با انواع روش‌های مطالعه کوهورت، مطالعات مورد شاهدهی

هدف کلی: آشنایی با انواع روش‌های مطالعه، مطالعات مورد شاهدهی

اهداف ویژه:

دانشجو مطالعات کوهورت و مطالعات مورد شاهدهی را یادگیرند و بتواند کاربردهای آن‌ها را نام ببرند و دلیل استفاده از آن را بنویسند.

در پایان دانشجو

- 1-9- دانشجو بتواند اجزاء مهم مطالعات مورد-شاهد را نام ببرد.
- 2-9- دانشجو انواع مطالعات مورد-شاهد را نام ببرد.
- 3-9- دانشجو بتواند نقاط قوت و ضعف مطالعات مورد-شاهد را نام ببرد.

هدف کلی جلسه نهم:

آشنایی دانشجویان با فقدان روایی در پژوهش (bias and chance)

اهداف ویژه جلسه نهم

- 1-9- دانشجو بتواند انواع خطاها در مطالعات اپیدمیولوژی را نام ببرد.
- 2-9- دانشجو بتواند خطای تصادفی را از خطای منظم افتراق دهد و راه کار کاهش آن را بداند.
- 3-9- دانشجو بتواند سوگیری انتخاب را تشخیص بدهد.

هدف کلی جلسه دهم:

آشنایی دانشجویان با انواع ارتباط در پژوهش‌ها (علیتی، مخدوش شدگی، نمودارهای علیتی)

اهداف ویژه جلسه دهم

- 1-10- دانشجویان تفاوت ارتباطات علیتی و غیر علیتی را با ذکر مثال توضیح دهند
- 2-10- دانشجو بتواند دلایل ایجاد ارتباطات غیر علیتی را نام ببرند.
- 3-10- دانشجو بتواند انواع سوگیری اطلاع را تعریف کرده و راه کارهای مقابله با آن را بداند

هدف کلی جلسه یازدهم:

آشنایی دانشجویان با مخدوش شدگی

اهداف ویژه جلسه یازدهم

- 1-11- دانشجو بتواند ارتباط‌های ناشی از مخدوش شدگی را با ذکر مثال را شرح دهد.
- 2-11- دانشجو بتواند مخدوش شدگی را تعریف و معیارهای آن را بداند.

هدف کلی جلسه دوازدهم:

آشنایی دانشجویان با راه‌های تطبیق برای مخدوش شدگی (لایه‌بندی، تطبیق مستقیم و غیر مستقیم، منتل هنزل)

اهداف ویژه جلسه دوازدهم

- 1-12- دانشجو بتواند انواع راه‌های تطبیق برای مخدوش شدگی را نام ببرد.
- 2-12- دانشجو بتواند مزایا و معایب انواع راه‌های تطبیق برای مخدوش شدگی را نام ببرد.

هدف کلی جلسه سیزدهم:

آشنایی دانشجویان با اثرمتقابل

اهداف ویژه جلسه سیزدهم

13-1 دانشجو بتواند اثر متقابل را تعریف کند.

13-2. دانشجو بتواند اهمیت اثر متقابل را درک کند و انواع اثر متقابل را نام ببرد.

هدف کلی جلسه چهاردهم:

آشنایی دانشجویان با روش های ارزیابی اثر متقابل

اهداف ویژه جلسه چهاردهم

14-1 دانشجو بتواند اثر متقابل را تشخیص و ارزیابی کند

14-2 دانشجو بتواند روش های ارزیابی اثر متقابل را نام ببرد

14-3. دانشجویان روش های ارزیابی و مدل های مختلف اثر متقابل را با ذکر مثال توضیح دهند

هدف کلی جلسه پانزدهم:

آشنایی دانشجویان با انواع شاخص های روایی و پایایی، نحوه سنجش و مزایا و معایب آنها

اهداف ویژه جلسه پانزدهم

15-1 دانشجو بتواند انواع شاخص های روایی و پایایی را نام

15-2 دانشجو بتواند نحوه سنجش و مزایا و معایب انواع شاخص های روایی و پایایی را نام ببرد.

هدف کلی جلسه شانزدهم:

مرور مطالب پیشین

اهداف ویژه جلسه شانزدهم:

مرور مطالب پیشین و رفع اشکال دانشجویان

در پایان دانشجو قادر باشد

نقاط ضعف خود را شناسایی و برطرف کنند

✓ سنجش و ارزشیابی:

آزمون	روش	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	تاریخ	ساعت
رعایت نظم، انضباط، وقت شناسی و حضور فعال در کلاس		2 نمره	طی جلسات مختلف در طول ترم	
ارزشیابی های کلاسی	تشریحی و چند جوابی	4 نمره	طی جلسات مختلف در طول ترم	
ارزشیابی پایان دوره	چند جوابی	14 نمره	آموزش دانشکده اعلام خواهد کرد	

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

انتظار می رود دانشجویان ضمن حضور منظم و فعال در تمامی کلاس ها در طول ترم به یادگیری متناسب با انتظارات آموزشی اهتمام ورزند.

نام و امضای مدرس: دکتر مهدی مرادی نظر

نام و امضای مدیر گروه: دکتر یحیی سلیمی

نام و امضای مسئول EDO دانشکده: دکتر رویا صفری

29 شهریور 1399

تاریخ ارسال:

29 شهریور 1399

تاریخ تحویل:

تأیید مدیر گروه و امضا:

■ خیر

□ بله: آیا طرح درس برای اولین بار تدوین شده:

جدول زمان بندی درس

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	مدرس
1	99/07/05	آشنایی با مفاهیم اپیدمیولوژی	دکتر مهدی مرادی نظر
2	99/07/12	آشنایی با چگونگی انتقال بیماری‌ها	دکتر مهدی مرادی نظر
3	99/07/19	آشنایی با اندازه‌گیری وقوع بیماری‌ها	دکتر مهدی مرادی نظر
4	99/07/26	آشنایی با شاخص‌های بهداشتی	دکتر مهدی مرادی نظر
5	99/08/03	آشنایی با نحوه ارزیابی آزمون‌های تشخیصی	دکتر مهدی مرادی نظر
6	99/08/10	آشنایی با سیرطبیعی و راه‌های تعیین پیش‌آگهی	دکتر مهدی مرادی نظر
7	99/08/24	آشنایی با انواع روش‌های مطالعه، مطالعات مقطعی و اکولوژیک	دکتر مهدی مرادی نظر
8	99/09/1	آشنایی با انواع روش‌های مطالعه، مطالعات کوهورت و مورد شاهدی	دکتر مهدی مرادی نظر
9	99/09/08	آشنایی دانشجویان با انواع ارتباط در پژوهش‌ها (bias)	دکتر مهدی مرادی نظر
10	99/09/15	آشنایی دانشجویان با انواع ارتباط در پژوهش‌ها (علیتی، مخدوش شدگی، نمودارهای علیتی)	دکتر مهدی مرادی نظر
11	99/09/22	آشنایی دانشجویان با راه‌های تطبیق برای مخدوش شدگی	دکتر مهدی مرادی نظر
12	99/09/29	آشنایی دانشجویان با اثرمتقابل	دکتر مهدی مرادی نظر
13	99/10/6	آشنایی دانشجویان با روش‌های ارزیابی اثرمتقابل	دکتر مهدی مرادی نظر
14	99/10/13	آشنایی دانشجویان با انواع شاخص‌های روایی و پایایی	دکتر مهدی مرادی نظر
15	99/10/20	آشنایی دانشجویان با نحوه سنجش و مزایا و معایب شاخص‌های روایی و پایایی	دکتر مهدی مرادی نظر
16	99/10/27	مرور مطالب پیشین و رفع اشکالات دانشجویان	دکتر مهدی مرادی نظر